

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 10081 af 20/12/2021 (Gældende)

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelse om at sikre, at risikoen for at ansatte på et behandlingshjem blev udsat for vold, i forbindelse med alenearbejde med børn og unge med kendt voldelig adfærd, blev forebygget. Hvis risikoen ikke kunne blive forebygget effektivt, skulle virksomheden sikre, at ansatte ikke arbejder alene

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-20118

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelse om at sikre, at risikoen for at ansatte på et behandlingshjem blev udsat for vold, i forbindelse med alenearbejde med børn og unge med kendt voldelig adfærd, blev forebygget. Hvis risikoen ikke kunne blive forebygget effektivt, skulle virksomheden sikre, at ansatte ikke arbejder alene

Resumé

Nævnet lagde vægt på oplysninger om, at der forekom alenearbejde i tidsrummet fra kl 23 til kl 7. I dette tidsrum var der kun én ansat i hver afdeling, hvor der bor mellem 7 og 9 børn og unge. Beboerne var i alderen mellem 6 og 18 år gamle. De ansatte havde ikke kontakt med de ansatte på de andre afdelinger, og der var heller ikke noget alarmsystem, så de ansatte hurtigt kunne kontakte andre, hvis der skulle opstå en kritisk situation.

Nævnet lagde endvidere vægt på oplysninger om, at flere af beboerne havde en uforudsigelig og udadreagerende adfærd. Beboernes adfærd medførte, at de ansatte ofte blev udsat for verbale trusler og nedladende kommentarer, eksempelvis ved udsagn som ”du skal dø”. De ansatte blev også udsat for at blive revet, slået eller få kastet genstande efter sig, og der kunne forekomme magtanvendelser.

Nævnet lagde også vægt på, at en ansat var sygemeldt i 14 dage, efter den ansatte havde pådraget sig trykket ribben og blå mærker som følge af en arbejdsulykke, hvor den ansatte havde arbejdet alene på en afdeling.

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn.

Den konkrete afgørelse

[Adresse udeladt]

Afgørelse

I har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af den 27. januar 2021 om at sikre ansatte mod risikoen for vold ved alenearbejde.

Arbejdsmiljøklagenævnet har nu afgjort sagen på møde den 26. oktober 2021.

Resultatet er:

- Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 27. januar 2021 med påbud til jer om at sikre, at risikoen for at ansatte i boafdelingerne på [navn udeladt] udsættes for vold, i forbindelse med alenearbejde med børn og unge med kendt voldelig adfærd, forebygges. Hvis risikoen ikke kan forebygges effektivt, skal virksomheden sikre, at ansatte ikke arbejder alene.

Det betyder, at nævnet er kommet til samme resultat som Arbejdstilsynet.

På de næste sider kan I læse mere om afgørelsen.

På nævnets vegne

[Navn udeladt]

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Arbejds miljøklagenævnet vurderer, at arbejdet med børn og unge på [navn udeladt] ikke er planlagt, tilrettelagt og udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet risikoen for, at jeres ansatte udsættes for vold, ikke er tilstrækkeligt forebygget, når de ansatte arbejder alene.

Hvad er afgørende for resultatet

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst ved tilsynsbesøget den 19. januar 2021, at der forekom alenearbejde i tidsrummet fra kl 23 til kl 7. I dette tidsrum er der kun én ansat i hver afdeling, hvor der bor mellem 7 og 9 børn og unge. Beboerne var i alderen mellem 6 og 18 år gamle. De ansatte havde ikke kontakt med de ansatte på de andre afdelinger, og der var heller ikke noget alarmsystem, så de ansatte hurtigt kunne kontakte andre, hvis der skulle opstå en kritisk situation.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst af ledelsen og ansatte, at flere af beboerne på behandlingshjemmet havde en uforudsigelig og udadreagerende adfærd. Arbejdstilsynet konstaterede, at beboernes adfærd medfører, at jeres ansatte ofte blev udsat for verbale trusler og nedladende kommentarer, eksempelvis ved udsagn som *"du skal dø"*. De ansatte blev også udsat for at blive revet, slået eller få kastet genstande efter sig, og der kunne forekomme magtanvendelser.

Nævnet lægger også vægt på, at én af jeres ansatte var sygemeldt i 14 dage, efter den ansatte havde pådraget sig trykket ribben og blå mærker som følge af en arbejdsulykke den 2. september 2020, hvor den ansatte havde arbejdet alene på en afdeling.

Ulykken skete, da en ung beboere pludselig blev voldsomt udadreagerende omkring kl 6.30, og kastede med møbler i opholdsstuen. Beboeren vendte sin vrede mod den ansatte, der var alene på afdelingen, og overfaldt den ansatte med slag og spark. Den ansatte forsøgte flere gange at trække sig under overfaldet, men blev kontinuerligt opsøgt af den unge og konfronteret. Beboeren havde også forladt afdelingen, men kom tilbage med en skarp genstand og en pind, som han slog og stak den ansatte med. Under forløbet mødte en køkkendame også på arbejde. Hun trak sig, og den ansatte fik ikke hjælp, før beboeren selv trak sig til sit værelse.

Nævnet er opmærksomme på, at I har oplyst, at antallet af magtanvendelser, "Riv og krads" episoder og anmeldte arbejdsskader er faldet i perioden fra 2018 til 2020. Eksempelvis var der i 2018 308 episoder

med magtanvendelse mod 62 episoder i 2020, og i 2018 havde I 15 anmeldte arbejdsskader mod 10 i 2020.

Det fører dog ikke til et andet resultat, da nævnet finder, at der er dokumentation for, at jeres ansatte risikerede at blive udsat for vold, når de arbejdede alene. Selvom volden forekom sjældent, var risikoen betydeligt større, når de ansatte arbejdede alene, idet volden kan eskalere, hvis den ansatte ikke kan stoppe episoden uden hjælp fra andre. Volden kan endvidere opstå pludseligt og uforudsigeligt.

Hvis volden ikke kan forebygges effektivt, må jeres ansatte ikke arbejde alene.

Om reglerne

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger af reglerne om psykisk arbejdsmiljø, at hvis den ansatte arbejder alene ved en arbejdsproces, og dette kan medføre en særlig risiko for vold i arbejdet for den pågældende, skal arbejdet tilrettelægges således, at den særlige risiko for vold imødegås. Kan den særlige risiko for vold ikke imødegås, må den ansatte ikke arbejde alene.

Bemærkninger til klagen

I har anført i klagen, at I har foretaget en række tiltag til at sikre, at jeres ansattes arbejde er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. I har bl.a. effektiviseret brugen af indberetningsskemaer, så der følges op på episoderne og bruger dem fremadrettet, for at forhindre lignende episoder. De gennemgås af ledere og deles i dialog med de ansatte. De ansatte får uddannelse i forhold til metoder til at forebygge og håndtere episoder. I udfærdiger retningslinjer for håndtering af voldsomme børn, og I har en plan for at støtte ansatte, som har været berørt af episoderne, bl.a. med tilbud om både intern og ekstern psykologsamtaler.

I er således uforstående over, at I får et påbud nu, da jeres tiltag har virket, og antallet af voldelige episoder og arbejdsulykker har været faldende siden 2018.

I oplyser også, at I praktisk taget ikke har episoder om natten, og at beboerne generelt ikke er voldelige. I finder heller ikke, at jeres retningslinjer om, at ansatte skal trække sig fra voldelige episoder, blev fulgt ved arbejdsulykken den 2. september 2020. Jeres retningslinjer om indretning blev heller ikke fulgt, da beboeren havde adgang til bloklys, som han kastede efter jeres ansatte. Herudover har I retningslinjer, der gør det muligt at indsætte en vågen nattevagt, at lade aftenvagten blive længere eller lade en medarbejder møde tidligere end planlagt.

I finder derfor, at et strakspåbud er en drastisk sanktion, da I har gjort meget for at forebygge vold mod jeres ansatte, og fortsat arbejder for at sikre arbejdsmiljøet.

Nævnet bemærker, at jeres oplysninger er indgået i vores behandling af sagen, men de har ikke ført til et andet resultat. Strakspåbuddet angår forholdene omkring alenearbejde på tilsynstidspunktet og angår ikke

jeres generelle retningslinjer. Nævnet finder, at der er en konkret og særlig fare for jeres ansatte, når de arbejder alene, og ikke har mulighed for at tilkalde hjælp hurtigt og effektivt.

I har som arbejdsgiver metodefrihed i forhold til, hvordan I vil efterkomme strakspåbuddet, og nævnet bemærker i den anledning, at Arbejdstilsynet har accepteret jeres tilbagemelding om, hvilke initiativer I har iværksat for at efterkomme påbuddet.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Afgørelsen er truffet af et enigt nævn

Oplysninger i sagen

Nævnet har afgjort sagen ud fra de akter, som nævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

Regler

Her er de regler, nævnet har afgjort sagen efter.

Love og bekendtgørelser

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020.

Om arbejdets udførelse, herunder alenearbejde

- § 38, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020.
- § 29, i bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø, jf. bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020.

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. I kan finde reglernes fulde ordlyd på retsinformation.dk

Kopi er sendt til:

Arbejdstilsynet, j.nr. 20210012133/5

[Navn udeladt], Att. Arbejdsmiljørepræsentant/de ansatte

Lovuddrag

Bekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020 af lov om arbejdsmiljø

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø

§ 29. Hvis den ansatte arbejder alene ved en arbejdsproces, og dette kan medføre en særlig risiko for vold i arbejdet for den pågældende, skal arbejdet tilrettelægges således, at den særlige risiko for vold imødegås. Kan den særlige risiko for vold ikke imødegås, må den ansatte ikke arbejde alene.